

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 50 (3496) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Huszonnégy év...

Minden hódolatunk, szívünknek minden meleg szeretete a királyt vár Ura felé száll s huszonnégy éves országglása alkalmával büszke öntudattal köszönti Kormányzóját, elhivatott vezérét a háborúban álló nemzet.

Március első napján mult 24 éve, hogy a szegedi ellenforradalom vezérét, Horthy Miklós ellentengernagyot a kormányzó méltóságra emelte a nemzetgyűlés. Havasos márciusi délelőtt volt, egy háborúban, forradalomban kimerült nemzet tekintett bizalommal a dunaparti pulota felé s leirhatatlan öröm, lelkesedés vett erőt a magyarságon, mikor pillanatok alatt elterjedt a hír: kormányzót választott a nemzetgyűlés nagybányai vitéz Horthy Miklós személyében.

Azóta mennyi kemény megpróbáltatáson ment keresztül a magyarság! Jött Trianon. A megsemmisítés szörnyű óráiban, hónapjaiban és éveiben mindig bizalommal tekintett a Vár felé, mert érezte, tudta, hogy ott fenn éberen őrködnek élete felett. S bizalmában, nem érzelmeiben soha, egy pillanatra sem csatlakozott.

Huszonnégy év igazolta Prohászka Ottokárt, amikor kijelentette a történelmi választás után: „Az ország anarchizmusának megakadályozására Főméltóságod személyét találtuk megfelelőnek. Nehéz és súlyos ez a megbízás, de a magyar nép megérdemli, hogy Főméltóságod elfogadja ezt a megbízást.” Ma is időszerűek a nagy püspök további szavai: „Ennek az ünnepnek szerény kerete mögött milliók hódolata és hála él.”

S most, amikor Isten kegyelméből a kormányzó választás huszonnegyedik évfordulóját ünnepeljük az idők terheségének megfelelő keretek között, csak ísmételhetjük Prohászka Ottokár szavait. És csak kérni tudjuk a Mindenhatót, hogy még sokáig Ő vezesse ezt a nemzetet jó egészségben, friss, töretlen erejét megőrizve egy igazságosabb élet bekövetkezésén túl is.

A nemzet hálaja kopogtat ma a budavár ablakain az elmúlt huszonnégy év eredményeiért, a csonkítottaságból való részbeni szabadulásért, a bölcs vezetésért, az életért, hogy ma megvannak lehetünk. 1923. november 2-án, este,

mikor hatalmas tömeg sírva köszöntötte kormányzóját a Felvidék egyrészenek visszatérése alkalmával, Horthy Miklós kormányzó ezeket mondta: „Áldom, jöjtek még szebbeket...”

Igen, a háború ötödik évében megint csak azt kérjük, ezen a csendes ünnepben, hogy álmódhassunk még szebbeket s álmunk gyönyörű megvalósulásánál is Ő legyen a mi Vezérünk...

Német nehézbombázók nagymennyiségű súlyos bombát dobtak ma reggel Londonra

Olaszországban csaknem minden lehetőségüket elvesztették a kezdeményezésre a szövetségesek. Január 22. óta 60 ezer embert vesztek halottakban, sebesültekben és foglyokban

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: Az olasz harcér helyzetét a hadműveletek súlypontjának figyelemreméltó megváltozása jellemzi. Az angolszász hadijelentések a legutóbbi napokig a déli harcérteret jelölték meg az 5-ik hadsereg fővonalának, nyilvánvalóan annak a látogatnak a kedvéért, hogy Clark haderejének zöme még mindig a Tirreni-tenger és Cassino környékén van. Valójában azonban a nettunói hídfőben dúló kemény harcok annyira megapaszították az angolszászok számát, hogy az amerikaiak kénytelenek voltak több csapatukat a déli harcérteről elvonni és beretni Nettunonál a nagy anyagpusztító küzdelmekbe. A német jelentések

rövid idővel ezelőtt közölték, hogy a németek Nettunonál az első 30 nap elhárító és támadó harcaiban kerekén 5800 angolszász hadifoglyot ejtettek. Ez a szám szemléltető képet nyújt arról a veszteségről, amelyet Clark hadosztályai itt szenvedtek. Előzetes német becslés szerint az angolszászok január 22 óta foglyokban és halottakban összesen legalább 30.000 embert vesztek. Ehhez hozzá kell adni körülbelül ugyanannyi sebesültet, így az összes veszteség kerekén 60.000 fő, ami több, mint 3 jól felszerelt hadosztály. A szövetségesek az olasz harcérteren majdnem minden lehetőségüket elvesztették a kezdeményezés újrafelvételére. A nettunói mel-

lét-harcérter valójában a szövetségesek főharcérterévé vált, ami a veszteségekre vonatkozik. Időközben a német védelmi szakaszok a délolasz harcérterén annyira megerősödtek, hogy többé már nem lehet szó arról a szövetséges reménykedésnek megvalósításáról, hogy a szélső szárnyakon harapófogószzerű bekerítő mozdulatokat végezzenek és átörjék a német állásokat. Még lényegesebb azonban az a tény, hogy a Nettunonál besorozított és súlyos veszteségeket szenvedett angolszász hadosztályokat már nem használhatják fel a döntést hieroszakoló nagyarányú partraszálló hadműveletekre.

Ujabb súlyos légitámadás London ellen

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf értesítése szerint nehéz német bombázók március 2-án korán reggel újabb nagy támadást hajtottak végre London ellen. A támadásnak jó idő kedvezett. A visszaérkezett repülők jelentése szerint igen nagy hatást értek el, bár az ellenség légvédelme erős zárótűzet alkalmazott, mégis valamennyien behatoltak London belseje fölé, ahová tervszerűen dobták le bombáikat. Már az első hullám bombáinak ledobása után sok tűz keletkezett, amelyek a rendkívül heves további támadásokban nagy terjedelmet öltöttek. A visszatérő repülők még sokáig láthatták a tüzeket. Mivel a repülők nagymennyiségű súlyos bombát dobtak le, bizonyosra vehető, hogy a megtámadott városrészekben tetemes pusztulás keletkezett.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Könnyű német tengerész-erők nagyobb távolságból vívott harc során csütörtökre virradó éjszaka két és három óra között a Jungfrau sziget mellett Bresttől északra löttek angol rombolókra, amelyeket visszafordulásra kényszeríttek.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Burmából érkezett jelentés szerint az 5-ik angol hadosztály, —

amelynek az lett volna a teendője, hogy segítsen a Nyugat-Burmában majdnem teljesen elpusztult 7-ik indiai angol hadosztálynak, nincs már abban a helyzetben, hogy tervét végrehajtsa, mivel a japánok Maungdawa vidékén újabb hadjáratot indítottak. A 8-ik és 11-ik angol-indiai hadosztály sem tudja feltartóztatni a Siuzeiva völgyében a japán hadműveleteket.

Berlin továbbra is tartózkodó magatartást tanúsít a finn kérdésben

Berlin. (Bud. Tud.): Berlin tartózkodó magatartásának mértéke a finn kérdésben kifejezésre jut nemcsak abban, hogy minden állásfoglalást gondosan kerülnek, hanem abban is, hogy ezt a kérdést a lapok sem feszegetik. A Wilhelmstrassen továbbra is hallgatnak a finnországi és környékbeli eseményekről. Emellett természetesen a legesekélyebb kétség sem lehet aziránt, hogy a német diplomácia Helsinkiben a leg-

pontosabban tájékozódott. Feltételezhető, hogy a finn békemegbeszélések német körökben milyen visszhangot váltottak ki. A németek azonban láthatóan nem találnak okot arra, hogy a szovjet feltételekből és a finn viselkedésből különös gondot csináljanak. Berlinben általában nyugodtan itélik meg az eseményeket.

A Pest írja: Zürichbe olyan jelentés érkezett Stockholmból, hogy Paasikivit

csütörtökre vagy péntekre várják. Legközelebbi teendője, hogy a szovjet feltételek ügyében most már részletes megbeszélést kezdjen. Elsősorban azt kísérli meg, hogy megnyerje Moszkva hozzájárulását a Finnországban állomásozó német hadosztályok szabad elvonulására és a szovjet területi követelések bizonyos módosítására.

Üsszeült a szovjet tanácsköztársaságok legfelsőbb tanácsa

Jeztanbulból jelentik: (MTI) A brit hírszolgálat moszkvai különtudósítójának jelentése szerint szerdán megnyitották a szovjetkezett szovjet tanácsköztársaságok legfelsőbb tanácsának a háború kitörése óta első ülését. A megnyitáson, amelyen Sztalin nem vett részt megjelent Kalinnal és Molotovval az élen a Szovjet vezetőségének számos tagja és a diplomáciai testületből az amerikai, a brit és csungking-kinaj nagykövet, valamint a évéd ügyvivő is.

Zürichből jelentik: (MTI) Chiaseoból jelentik, hogy a Stampa értesülése szerint a Szovjet megtagadta a Badoglió-kormányt az a kérését, hogy bocsássák szabadon a szovjetben levő olasz hadifoglyokat, mivel a Badoglió-kormány már szövetséges hadviselőnek számít.

Newyorkból jelentik: (B. T.) Ideérkezett hírek szerint az argentin hajóhad úgy fejezte ki elégedetlenségét a kormánytal szemben, hogy felsorakozott Buenos-Aires előtt. A legközelebbi napokban drámaj események várhatók. Washington közölte az argentin nagykövettel, hogy a washingtoni kormány komolyan tekinti az argentin helyzetet.

Tűz a Mátyás király úton

(Nagyvárad.) Tegnap délnél a Mátyás király-ut lakói arra lettek figyelmesek, hogy a 38. szám alatti házban özvegy Gáspár Lajosné, Bartalis Vilma takarító nő deszkával körülvevett lakása tüzet fogott és abból füst áramlik. A szomszédok azonnal oltáshoz fogtak, közben értesítették a tűzoltóságot is, de mire azok a helyszínre vonultak, sikerült a tüzet eloltani.

A vizsgálat megindult.

Villamosgázolás a Szent László téren

(Nagyvárad.) Tegnap délnél Rais János Rojt községben lakó földműves Kossuth Lajos-utca felé, a Szent László-téren szabálytalanul haladt az uttesten, a Teleki-utca felé. Közben az „A” villamos állomáshelyéről kiindult és elütötte a földművest, akit a mentők a kórházba szállítottak.

Allapota nem életveszélyes, bár agyrázkódást szenvedett. A gázolás ügyében megindult a vizsgálat.

Bérelti hirdetmény a Széchenyi vendéglőre

Nagyvárad thj. város bérbeadja 1944 május 1-től egy évi időtartamra a tulajdonát képező, a Rákóczi-ut 13. sz. n. lévő u. n. Széchenyi vendéglőt. Bérelti feltételek Nagyvárad város gazdasági ügyosztályánál tudhatók meg. A bérelti ajánlatot folyó évi március hó 18. napjának délelőtt 10 órájáig a városi iradalgazgatónál (városháza I. em. 23.) nyújtandók be. A beérkezett ajánlatok felett a törvényhatósági kisgyűlés f. évi március havi ülésén fog dönteni. Nagyvárad, 1944. február 28. Dr. Soós István ek. polgármester.

A nagyváradai munkapiac helyzete

A nagyváradai m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28, telefon: 25-76) az 1944. évi március hó 1-én kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 25 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:

2 borbély, 3 lakatos, 1 szőgyártó, 1 kovács, 2 cipész, 1 kerékgyártó, 1 férfiszabó, 1 nőiszabó, 9 gyárimunkás, 2 gyárimunkás (hadigondozott), 2 szücs (nyersbőrkioldozó), 76 nap-számos, 4 gyári munkásnő, 11 bejáró takarító nő, 18 mindenes leány, 7 mindenes főzőnő, 2 szobaleány. Összesen: 154 egyén.

Foglalkozást keresnek:

3 ipari szakmunkás, 10 gyári, besztantított és egyéb segédmunkás, 1 tisztviselő, 1 tisztviselőnő, 2 kereskedősegéd, 1 szolgáló-kifutó, 3 bejáró takarító nő, 1 szoptató dada, 2 mindenes főzőnő. Összesen: 24 egyén.

Betöltendő tanonchelyek:

1 cipész, 1 kovács, 1 timár, 1 dobozkészítő, 1 géplakatos, 3 villanyszerelő. Összesen: 5 egyén.

Kövérházakban és a megjelölt helyeken a „MAGYAR LAPOK”-on.

Rafael, mint Don Juan és orgazda

Nagyvárad, márc. 2. Rafael György összítanyai cigánylegény orgazdaság miatt került a vádlottak padjára. Hogy miért, annak az előzményei 1941-ben nyúlnak vissza, amikor az Össi-pusztá környékén egy békésesabai pincéértől elloptak 5 ezer pengő készpénzt és ingóságokat. A nyomozásba a debreceni vasúti csendőrség is befolyt s a gyanú a cigánytelep lakóira terelődött. 42 cigányt fogtak el s végül is kiderült, hogy a tettesek Lakatos Anna és Lakatos Virág cigányasszonyok, akiket azután el is ítéltek 1-1 évi börtönrre. Büntetésüket azóta már ki is töltötték.

Rafael György úgy került bele ebbe a históriába, hogy megtudván a bizonyos már kissé koros Annáról, milyen sok pénze van, törvénytelen élettársként rövid időre melléje szegődött. Amikor a pénz elfogyott, otthagya Annát és visszament korábbi vadházastársához. A mai főtárgyaláson a fekete Don Juan azzal védekezett, hogy ő nem kapott egy fillért sem Lakatos Annától, csupán evett az ételéből és ivott az italából.

A „szerelemes” Anna, hogy kihúzza hűtlen lovagját a bajból, letagadta hogy Rafael lett volna az, akinek ő pénzt adott, mondván, hogy az ő udvarlója „fehérebb képű volt és a bajusza is szebb volt.”

A bíróság Lakatos Anna mentőakciója ellenére sem találta egészen ártatlannak Rafael Györgyöt és háromheti fogházra ítélte.

Revízió alá veszik a tankönyveket

(M. T.) Az Országos Közoktatásügyi Tankönyvi Bizottsága a kultuszminiszter utasítására a használatban lévő és engedélyezett tankönyveket a szaktanárok véleményének meghallgatásával felül akarja vizsgálni. Több esetben hangzott el ugyanis panasz egyik-másik tankönyvről szemben. A rendelet végrehajtásának most a királyi tanfelügyelők felhívták az iskolaigazgatókat, hogy a kérdést tüzd napirendre és a tantestület tagjai március 15-ig nyilatkozzanak az egyes tankönyvekkel szemben fennálló esetleges kifogásaikról. A véleményeket a következő irány-

elvek szerint kell csoportosítani: Meglel-e a tankönyv az érvényben lévő tantervek szellemének, nem tartalmaz-e felesleges részleteket, vagy nem hiányzik-e belőle valami. Vannak-e a tankönyvben tárgyi tévedések, vagy nagyobb módszertani hibák, melyeknek kijavítására je javaslatot kell tenni. Nem tartalmaz-e nemzeti vagy nemzetiségi, vagy felekezeti szempontból kifogásolható részleteket. Kellő tapintattal szól-e a hazai kisebbségről. Nincsenek-e bántó magyartalanságok, zavartkeltő sajtóhibák egyes könyvekben. (Magy. Tud.)

A belügyminiszter előkészíti a szegényügy korszerű rendezését

A belügyminiszter a következő leirattal intézte a törvényhatóságok vezetőihez:

— Népünk megélhetésében veszélyeztetett rétegeinek felkarolása iránt az utóbbi években messzesemenő intézkedések történtek. Az Országos Nép- és Családvédelmi Alapról szóló törvény alapján az ország egész területén megindított szociális munkálatok teljesen éreztetni fogja hatását nemcsak abban, hogy az alsóbb néprétegek megélhetésének súlyosabbá válnak megakadályozni, főleg abban hogy a ma még megélhetésében veszélyeztetett, de egyébként erkölcsileg és fizikailag életképes családokat gazdaságilag annyira meg fogja erősíteni, hogy azok gazdasági és társadalmi emelkedése is remélhető. Bármennyire tökéletes is legyen azonban az államnak a családok felsegítésére irányuló törekvése, mégis mindig lesznek egyesek, akik életüket a közkaritatív jellegű és ezért tisztán materialista szempontból inaktívoknak látszó támogatása nélkül fenn nem tarthatják. Amint nem beszélhetünk a közegészségügy teljességéről, akkor ha kórházaink nincsenek, ép úgy nem beszélhetünk a szociálpolitika beteljesedéséről, akkor, ha a megelőzés, felsegítés intézményei mellett nincs elegendő számú olyan intézmény is, mely az eltartásra, az ápolásra szoruló egyének számára méltó eltartást biztosítják. Eppen ezért a szegényügy korszerű rendezését veztem tervbe és elkövettem azau-

dékom, hogy elősegítsem a szegényházak, szeretházak, gyógyíthatatlan betegek ápolására intézmények alapítását mindenütt, ahol ezek felállítására szükség van. A feladat a helyi hatóságokat illeti, melyek szükség esetén szegényházak, menedékházak és más szegényügyi intézmények létesítésére és fenntartására egyesülhetnek. Mindenekelőtt a szükséglet nagyságát és sorrendjét kell megállapítani és ennek megtörténte után fel fogom hívni az érdekelt hatóságokat, hogy a kérdés megoldásának helyi lehetőségeit tegyék megfontolás tárgyává.

A rendelet kapcsán a belügyminiszter felhívta a törvényhatóságok vezetőit, írják gondosan össze a gondozásra, ápolásra szorulókat számát, a felállítandó intézmények minőségét. A beérkező adatokat az év áprilisára tervezett szociális kiállítás keretében már bemutatják. (Magy. Tud.)

Nagyváradai Kereskedelmi Csarnok

felkéri textilt kereskedő tagjait, hogy március hó 2-án, csütörtökön délután 5 órakor a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatalában tartandó szakosztályi ülésen felhívásukat megjelenni szíveskedjenek.

A Nagyváradai Kereskedelmi Csarnok titkári hivatala.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Éjjeli zene.
BELVAROSI: Zenélő melom.
CASINO: Hétszilvafa.
KORONA: Kalotaszegi madonna.

Kiküszöbölik az üzemzavar folytán előálló téves riasztásokat

(Nagyvárad.) A polgármester tegnap lególtalmi értekezletet tartott, amelyen résztvettek a rendőrség, a posta, a vasút és a város műszaki osztályainak képviselői. Foglalkozott az értekezlet a tegnapelőtti téves riasztással és megbeszéltek azokat a technikai intézkedéseket, amelyek a posta műszaki személyzetének hibája folytán már két ízben előállott üzemzavar kiküszöbölésére alkalmasak és a jövőben a város közüzemének nyugtalanítását megelőzik.

Szolgálatos gyógyszertarak:

IV. CSOPORT:

Granátalma gyógyszertár, Rákóczi-utca 27. (Irgalmasrend) 15-25.
HUNGARIA gyógyszertár, Mussolinilétér 8. (Szabó Aczél I.) 15-28.
MINERVA gyógyszertár, Szent László tér 5. (Gálosi F.)
ORANGYAL gyógyszertár, Graf Teleki Pál-utca 14. (Révész J.)

Felemlik a kisgyermekes és az állapotos anyák tej- és vajadagját

Nagyvárad, márc. 2. A polgármester tárgyalást folytatott a tejközpont vezetőjével a vaj- és tejadag felemelése ügyében. E megbeszélés eredményeként a polgármester az állapotos anyák vajadagját 10 dekaról 20 dekára, az állapotos anyák tejadagját fél literrel egy literre, az 1-3 éves gyermekek tejadagját pedig 3 deciről 5 decire emelte fel. Ez azáltal vált lehetségessé, hogy a legutóbb foganatosított intézkedések következtében a termelők most már beadják a tejközpontba a naponta kötelező egy liter tejet, úgyhogy ez az intézmény nagyobb készlettel rendelkezik. Döntő volt ebben az ügyben, hogy a polgármester megkeresésére az állapotos anyák közéleti szervezete útján szigorú ellenőrzés alá vette a tejbiszolgáltatást.

Rendezte a polgármester a Népfürdő kiszolgáló személyzetének fizetését

Nagyvárad, március 2. Az egyik legutóbbi kisgyűlésen Szabó János bizottsági tag kérte, hogy a Népfürdő alkalmazottainak engedélyesek megboraváló elfogadása, mert a kiszolgáló személyzet nem tud megélni fizetéséből. A polgármester akkor határozottan szembefelnyelkedett ezzel a javaslattal, mert az az álláspontja, hogy a Népfürdő, amely tudvalegőleg 30 filléres belépődíj mellett áll a közönség rendelkezésére, semmiféle formában nem szabad megdrágítani, de ugyanakkor igéretet tett, hogy megvizsgálja a népfürdő alkalmazottak illetményének ügyét. Ennek megfelelően mai hajóratávjai 20-30 százalékkal emelte a polgármester a Népfürdő kiszolgáló személyzetének illetményeit.

Krivoj Rog, Zsaskov és Berdicsev vidéken megghiusították a németek a Szovjet több támadását

Fokozódik a német nyomás a nettunói hídfő ellen

Szemtanu beszámolója London pusztulásáról

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Krivojrog vidékén, Zsaskovtól délkeletre, Berdicsevtől keletre csapataink visszaverték a szovjet több támadását és a támadóknak nagy veszteségeket okoztak. Janipol mellett heves harcok folynak. A Pripjettől délre a hadsereg- és az SS kötelékek eredményes előretöréseket végeztek. Itt különösen kitűntette magát az egyik páncélfelderítő osztag. Koltzeg százados vezetésével. Rogacevtől északra a szovjet erősen és eredménytelenül támadott páncélosokkal. 30 támadó páncélos közül 23-at elpusztítottunk. Neveljől északra, a Pezkov-tónál és Narva mellett megghiusították a szovjet támadásokat. Fenn északon, Luuki szigetén és a Halász-félszigeten csapataink elhárították az ellenséges előretöréseket. Február havában a keleti arcvonalon 763 ellenséges repülőgépet semmisítettünk meg, ezek közül 43-at a hadsereg kötelékei pusztítottak el. A

német véderő 60 repülőgépet veszített.

Olaszországban csapataink folytatták a nettunói hídfő elleni nyomásukat. Tüzérségünk tevékeny harcbevételével. Rohamsapat vállalkozással sikerült két ellenséges támaszpontot kiemelni. Ciszternától délre egy ellenséges csapatot körülzártunk. Harcipülöink az anziói kikötőben elsüllyesztettek egy ellenséges szállítóhajót, egy másik szállítóhajót és egy partraszállítóhajót megrongáltak. Az arcvonal déli szakaszán a nap későnős felderítő és tüzérségi tevékenység mellett nyugodtan telt el.

Tegnap a déli órákban északamerikai bombázókötélékek Közép-Németországba repültek be. A zárt felhőtakaró védelmében támadást intéztek Braunschweig ellen. A vaktában ledobott bombák következtében néhány község elpusztult. A légvédelmi tüzérség 6 támadó gépet lőtt le. Néhány ellenséges gép az elmúlt éjszaka bombát dobott le nyugatnémetországi helységekre.

Gyors német harci gépek Délkelet-

Angliában és Londonban levő célpontokat támadtak.

Az angol és északamerikai utánpótlási hajózás ellen folytatott harcban február folyamán légierőnk és tengeralttjáróink 144.185 brutto regiszter tonnát kitevő 26 kereskedelmi hajót és 11 tehervitorlást súlyosztettek el. Bombatalálattal súlyosan megrongáltak 34 másik hajót, összesen több mint 200.000 tonna tartalommal. Számítani lehet arra, hogy ezek közül sok elsüllyedt.

Az ellenséges hadihajók közül egy órhajót, 15 rombolót és biztosító hajót, valamint 8 gyorsnaszádot elsüllyesztettek. Ezenkívül megrongáltak egy cirkáló és több gyorsnaszádot.

Berlin. (MTI) Német katonai körökben a keleti harcra legfeljebb a Pripjettől délre elterülő frontszakasz ellen irányuló szovjet nyomás erősítésében látnak új mozzanatot. A Braunschweig körünye ellen intézett amerikai légitámadást a szokottnál lényegesen kevesebb bombázóval hajtották végre.

Légitámadás áldozata lett Fritz Kühn páncélos tábornok

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német Távirati Iroda értesül, a február 15-én Berlin ellen intézett légitámadás során életét vesztette Fritz Kühn páncélos tábornok, a vaskereszt lovagkeresztese.

Véres összetűzés Fezben de gaulleisták és bennszültöttek között

Tetuanból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Pezből jelentik: A városban a bennszültöttek lakosság és a de gaulleisták között véres összetűzés támadt, amelyben 18 ember meghalt, 50 súlyosan megsebesült. A De Gaulle-féle hatóságok erre nagyobb csapatot küldtek Fezbe, ahol letartóztatták hater ember. Sok letartóztatás történt a nagyobb városok muzulmán lakossága körében.

Továbbra is zavaros az argentin helyzet

Lisszabonból jelentik: (MTI) A brit hírszolgálat montevidói jelentése szerint a Farrel tábornok ellen fellázadt erők megindultak Buenos-Aires felé, hogy megbukassák az elnököt. Egy másik hír úgy tudja, hogy a megbuktatására irányuló kísérlet kudarcot vallott és Farrel tábornok és kormánya kezében tartja az uralmat. Newyorkba érkezett jelentések szerint Raweon tábornokot szabadon bocsátották. Egy további montevidói hír azt mondja, hogy a Farrel-ellenes elemek még csak ultimátumot intéztek Farrel tábornokhoz és bejelentették, hogyha követeléseiket nem teljesítik Buenos-Aires ellen vonulnak.

Stockholmból jelentik: (MTI) A brit hírodia buenos-airesi jelentése szerint Tauber ezredes elnöki tükkar szerdán este ezt a nyilatkozatot tette közzé:

A Duco vezéreredes parancsnoksága alatt álló harmadik gyalogezred korán reggel elhagyta a laktanyát és elfoglalta Lomas-Zamra egy részét. Néhány tiszt és altiszt, aki előzőkor követte parancsnokát, felismerve a mozgalm felelőtlenségét, eltávoztak. Hogy a polgári lakosságot megkíméljék a lázadók elleni katonai hadműveletek következményeitől, azt kérték, hogy feltétel nélkül adják meg magukat. Ezt a parancsot ellenállás nélkül végrehajtották. A csapatok erre visszatértek laktanyáikba és az országban mindenütt teljes a rend. Duco vezéreredest letartóztatták. Alberto Teissaire ellen-

tengernagy, akit kedden tengerészeti miniszternek neveztek ki, szerdán fel- esküdtött.

Amerikai légitámadás Nanking szomszédságában

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Domei Iroda jelentése szerint kedden délután 20 amerikai repülőgép támadást kísérelt meg a Nanking szomszédságában levő területek ellen. A japán légharítás megghiusította az amerikai gépek támadását. Lelőttek egy ellenséges gépet, a többi visszafordult, anélkül, hogy feladatát teljesi-

Távolabbi politikai céljai voltak a Kremlnek a békefeltételek közreadásával

Helsinki. (MTI): Helsinkiben keddestől kezdve különösen szigorú lett a sajtóellenőrzés. Illetékes finn helynek az a korábbi megállapítása, továbbra is helytáll, hogy a finn békekérdés legfeljebb az előkészítés állapotában van. Mértékadó finn körökben azt, hogy Moszkva közzétette fegyverszüneti feltételeit, azzal magyarázzák, hogy a Kremlnek a közzététellel nem Finnországot érintő, hanem távolabbi politikai céljai voltak.

Helsinki. (MTI) Az Interinf jelentése szerint szerdán este Helsinkiben közleményt adtak ki, amely mindenekelőtt megállapította, hogy Finnország és a Szovjet között nem volt békétárgyalás. Megemlítik azután Paasiliniv államtanácsos és Kollontainv stockholmi érintkezését és a szovjet állásfoglalását. Ezzel kapcsolatban hasonló módon tárgyalják, mint ahogyan a moszkvai rádió már ismertette a szovjet álláspontot. Az ügyről

mint a német tájékoztató hivatal végül közli — a finn kormány tájékoztatta az országgyűlést.

Berlinből jelentik: (MTI) A Wilhelmstrassén egy kérdésre kijelentették,

Greenwich lakossága Pompeiként emlegeti a városrészt

Stockholm. (MTI) A Német TI jelenti: Londonból megérkezett az első hiteles helyszíni jelentés, a brit főváros ellen intézett német légitámadások hatásáról. Egy szemtanu kijelentette, hogy az első német légitámadások nagy rombolásokat vittek végbe. Így például a greenwichi kerület a nagy Themse kanyarulatától délre, különösen súlyosan szenvedett. A királyi haditengerészeti főiskola, közvetlenül a Themse partján, egyetlen ízzó vulkánhoz vált hasonlón, mellyől magasan csaptak fel a lángok és

Működik használják állandóan megelégedéssel a DARMOL-t azért, mert megbízhatóan és teljesen fájdalom nélkül hajt. Legrégebbés legelterjedtebb csokoládés hashajtó az.

tette volna.

Newyorkból jelentik: (B. T.) Az amerikai tengerészeti légierő szombaton és vasárnap japán célpontokat támadott a Marschall- és a Karolina-szigeteken.

Segédkülgyminiszter a londoni kormányban

Amsterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti, Eden külügyminiszter szerdán az alsóházban kijelentette, a kormánynak az a szándéka, hogy Richard Law minisztert megbizsa azzal, hogy segítse Edennek a háború kormány működése alatt a külpolitiká általános irányításában. A jövőben további segítségre van szükség, mivel Nagybritannia ügyei egyre nehezebbek lesznek. Law általában a külügyi hivatal munkájának gazdasági oldalával foglalkozik.

Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Duce D'Annunzio háború 19-ik évfordulóján megjelent a tömegekben és fia kíséretében hosszabb ideig tartózkodott a költő sírjénél, amelyre koszorút helyezett. Muscolini ezután megnézte a D'Annunzio mauzóliumot és színházat. Elrendelte, hogy haladéktalanul folytassák az építkezést, majd megnézte a D'Annunzio volt birtokán felállított Puglia nevű hadihajót, végül még egyszer ellátogatott a sírhoz. Időközben hatalmas embertömeg gyűlt össze és viharosan üdvözölte a Ducet, aki hosszabban elbeszélte az ott ápolt német sebesültekkel, majd kíséret nélkül visszavért főhadiszállására.

hogy a jelen pillanatban semmilyen nyilatkozatot nem szándékoznak tenni arról a moszkvai közleményről, amely a Finnországgal való tárgyalási feltételeket ismerteti.

napokon át hőmpölygött belőle a füst. A híres csillagvizsgálót romboló gyújtóbombák tönkretették. Széles, a nevezetes park is igen meggyújtotta a támadást és most olyan mélyre ha forgószél pusztította el az erdőt. A haditengerészeti szerár és a kiterjedt kikötőtelepek raktárai 36 óráig át égtek. A tüzoltóság a folyó felől, a szörnyű hőfejlődés miatt csak lépésről-lépésre birt közeledni. A tűz megfékezése csak harmadnapra sikerült. A tűz eloltása után a romok olyan benyomást keltek, hogy

Greenwich lakossága ezt a városrészt Pompeiként emlegeti.

A Cityben az Angol Bank épülete a King Street és a King William Street között, már csak romhalmaz — jelentette ki a Londonból érkező utas. A központi postahivatal romokban látható. A távbeszélő forgalom a város több részén teljesen, más részeken pedig nagyrészt megbénult. A Szent Pál székesegyház sértetlen maradt, míg közvetlen közelében a főposta és alig néhány száz méternyire az Angol Bank tökéletesen leégett.

Tízmillió svéd korona beruházási kölcsönt kap Finnországtól

Stockholmból jelentik: (MTI) A Finn Nemzeti Bank igazgatója szerdán küldöttség élén a svéd fővárosba érkezett.

Stockholmból jelentik: (MTI) A svéd országgyűlés szerdai ülésén Finnország részére 10 millió svéd koronát beruházási kölcsönt szavaztak meg. A javaslatot az országgyűlés mindkét háza egyhanguan fogadta el.

Londonból jelentik: (B. T.) A Times szerint Oroszország Amerikát és az Egyesült Államokat állandóan tájékoztatta az orosz- finn fegyverszünet feltételekről, illetve a tárgyalás menetéről.

Dr. Heinrich Béla nyilatkozata

Dr. Heinrich Béla tisztifőorvostól az alábbi sorokat kaptuk:

A Magyar Lapok hasábjain a Szabadegyetemen tartott „Forradalom az egészségért való küzdelemben” című előadásomról megjelent meg nem érdemelt támadásra a következőkben nyilatkozom:

Említett előadásomban sohasem hangzott el a sajtóról kicsinyítő nyilatkozat, sem nem történt kicsinyítő tagjelzés, mégkevésbé hangzott el támadás, hanem egyszerűen megállapítottam, hogy egészségügyi és egészségvédelmi közleményekben a kérdésekről hibásan értekeznek, mivel a közönséget hibásan tájékoztatják. Ennek nyomán a közönség gyakran nem ott jár el ügyes-bajos dolgában, ahol kell. Megállapítom azt is, hogy előadásomban sohasem értekeztem a cím- és rangkérdésről, hanem tájékoztattam a közönséget közegészségügyi és egészségvédelmi szervezeteinkről és a kérdések lényegéről. Aki előadásomat meghallgatta, egyik említett kérdésben sem tudott azokból olyasmit kihámozni, amit a lap kifogásolt cikkében közölt. Előadásomon a közelben ülők által utólag is ellenőriztem önmagamot és abból is csak ugyanazt állapíthattam meg, amit nyilatkozatomból ki lehet olvasni.

Dr. Heinrich Béla s. k.

A magunk részéről készséggel tudomásul vesszük dr. Heinrich Béla m. kir. tisztifőorvos nyilatkozatát, amely szerint a sajtóval kapcsolatban sem támadást, sem kicsinyítő nyilatkozatot nem alkalmazott. Kétségteljesül a főorvos nyilatkozatában is leszögezett és a sajtót érintő kijelentés folytán állott elő az a helyzet, hogy a sajtó kénytelen volt dr. Heinrich Béla kir. tisztifőorvos előadásával az általa kifogásolt hangnemből foglalkozni. Helyképpen a tisztifőorvos úr személyét érintő megjegyzésünk természetesen elvesztették indoklásukat, a címekről és rangokról tett elvi megállapításainkat azonban változatlanul fenntartjuk.

Erdély lelke egy nagyváradi műtécemberben

Bevetődünk időnként Tordai-Grosz Károly festőművészhez, a Bazár-palota-beli tágas műterembe, amelynek hatalmas üvegablaka a Szilágyi Dezső utcára s a főutcára világít az elsötétítés előtti kora-est forgalmas óráiban és tündéri világot sejtet a korzó járóival.

A nagyváradi festőművészek között különös szerencséje van ezzel a központi fekvésű műteremmel Tordai-Grosz Károlynak. Állandó kiállítást rendezhet itt, amely a napnak mondhatni minden órájában nyitva áll az érdeklődők számára. Nehéz is úgy ellátogatni hozzá, hogy ne lásson az ember néhány műpártolót, akik akár céltudatosan, akár bebotló vendégek módjára megkeresik a műterem Madách-utcai bejáratát, felkapaszkodnak az ódi épület sötét lépcsőjén az emeletre és eltöltöttek egy félórát a Műcsarnok tárlatán is állandóan szereplő nagyváradi festő munkáinak társaságában. De jellemző tünnet, hogy ez az érdeklődés még mindig nem áll arányban a helyzeti előnyökkel és a művész alkotó értékeivel. A propaganda-nagydobot verő műkereskedők, akik olykor-olykor tetszetős giccsekkel és országos nevű festők munkáinak eredeti művekként feltüntetett egészen silány és vakmerő másolataival jelentkezők, rendszerint nagyobb közönségsikeret aratnak és nagyobb anyagi eredményeket is mutatnak fel. Mintha a kedvét lenné a képvásárló közönség abban, hogy üzleti ügyesség félkőzik közé és a művész közé, nem is szólva a hamisításnak több alkalommal már szinte tettenéresszerűen, de minden komoly következmény nélkül bebizonyított eseteiről.

A közönségnek lassan hozzá kellene szoknia a képzőművészekkel való köz-

vetlen kapcsolat felvételéhez. Tordai-Grosz Károly műtermének központi elhelyezkedése, nyilvános tárlat jellege és művészi anyaga igen jó iskola erre. Festményei megfelelő ramákkal felöltözve sorakoznak a falon, bő választék van itt tájképekben és figurális kompozíciókban s az összehatás egy tehetséges, termékeny, kiegyensúlyozott művészt mutat.

Mégis a tájak varázsa ejti meg leginkább. A természet impozans jelenségei vonzzák, a ködös panorámába vesző széles távolatok, a romantikus erdőszelvények, az égbenyúló sziklaóriások, a szakadékok és hegyvonulatok, amelyek naturalista ábrázolása szinte már turisztikai érdekességet keltene, ha a festő bátor eszete nem hatolna mindenütt a táj megkapó tüneményeinek mélyére s nem jelenítene meg a művész szeretetteljes együttérzését a természet megnyilatkozásával s alázatos-hódolatát a teremtés csodái előtt.

Ez a rajongásig folozódó csodálat rezeget Tordai-Grosz Károly tájképein, amelyek technikai kivételükben mind biztosak, gondos megmunkálásra törekvő művészre vallanak. Az ember percek alatt messzi vidékeket barangol be a gazdag gyűjtemény szemlélésekor. Itt-ott ismert tájak döbbenek elénk: a Körösvölgy emlékeztető részletei, Torda regényes környéke, a Gyilkos tó, a Béka-szoros szépségei néhol félelmetes, másutt elragadóan bájos hangulatokkal fogják meg a nézőt s a tisztán képzőművészeti értékelésen túl a szűkebb erdélyi haza szeretetét tudatosítják lelkében.

Az ember felülvéve távozik Tordai-Grosz műterméből.

Elnököt választott az Erdélyi Párt ujjvárosi körzete

(Nagyvárad.) Szerdán este 7 órakor választmányi ülést tartott az Erdélyi Párt ujjvárosi körzete, Kortamáros László képviselő elnöklésével. Az ülés egyik legfontosabb célja a tisztikar megválasztása volt. Kortamáros László képviselő külpolitikai beszámolót tartott.

Beszédében kiemelte a külföldi propaganda állásztó munkáját, megjegyezve, hogy a rémhírek terjesztésével szembe kell fordulni, mert szűgyen lenne, ha az idegháború nyugalmunkat feldúlja. Kitért végül az erdélyi menekültek szociális segélyezésének kérdésére, amelynek végrehajtását a belügyminiszter az Erdélyi Pártra bízta. A menekültek öszeírása befejezéshez közeledik. Nagyváradon eddig mintegy 1500 menekült jelentkezett a rendőrségen, akiknek szociális támogatása megkezdődött.

Más politikai pártok állásfoglalására áttérve, Kortamáros László megjegyezte, hogy Inzedy Béla és Rajniss Ferenc erdélyi körutjuk alkalmával mindenütt a magyarság megerősítését hangsúlyozták.

A képviselői beszámoló után, Soós Lajos főtájkár jelentése következtét, majd felolvasta a két körzet újonnan kikiáltott tisztikarának névsorát, melyet az elnöki tanács egyhangúan jóvá-

hagyott. Eszerint a tisztikar tagjai a következők lettek:

Az ujjvárosi II. körzet elnöke dr. Inzedy Gábor ref. lelkész, társelnök Fenessy László építész, alelnökök: Mónus Sándor gyárigazgató, felsőlázi póttag, Bancsik Gyula vendéglős, Fazekas Lajos pékmester, titkár dr. Tóth Henrik ügyvéd, h. titkár, Értsey Lajos biztosítási főtisztviselő, pénztáros Széll Ferenc asztalos. Ellenőrök: Ifj. Emödy János kereskedő, Sándor Nándor villanyszerelő. Közigyelési kiküldöttek: Felvinczy József villanyszerelő, Gerhardt Gyula fogtechnikus, Kollár Antal süsimester, Panyigai Lajos OMTK igazgató.

I. körzet: Elnök: Jency Jenő fako- reskedő, társelnök: Turmcsy Sándor ev. esperes, alelnökök: Rigeiser József kereskedő, Széplaki Sándor he- tész, titkár: Losonczy Gábor számta- náncs, h. titkár: Széles Kálmán asz- talos, ellenőrök: Pázmány Ferenc asztalos, Cziller Imre kereskedő, pénztáros: Joó Lajos kereskedő, köz- gyűlési kiküldöttek: Kiss Jenő isk. igazgató, Szivák Zsigmond tanító, Zsigmondovics Géza gyógyszerész, Csonda Endre gyógyszerész, Mikusay József tanár.

Mindkét körzet vezetőségében 40-40 választmányi tagot is egyhangúan megválasztottak.

Folyóirat-szemle

Megjelent A VÁRADI DIÁK márciusi száma

Harmadikban kopogtat már be hoz- zánk, s mi mindig a szívesen látott ven- dégnek, vagy még inkább: közeli rokon- nak kijáró szeretettel és örömmel fo- gadjuk. Valehogyán úgy nézünk reá, — bár életrehívásában semmi részünk — mint szülő a gyermekére, akiben sa- ját elkoptatott életének folytatását látja.

Most megjelent legújabb számában bevezetőül — már ez is egészen új és lelkesítő jelenség! — dr. Bárdos József, a tanár szól hozzá Király Zoltánnak, a diáknak korábban megjelent cikkeihez, melyek az ifjuság válságáról s a meg- oldás módjairól elmélkedtek igen komolyan és éretten. Hozzászólásában a tanár, végső és tömör következtetés- ként, így jelöli meg a helyes irányt: „Ha az ifjuság meg akarja válságát ol- dani, először életének irányító eszméit kell tisztázni. Ebből szűrje le maga- tartását és ehhez mérje a helyesen meg- ismert valóságot.” S hogy a valóságot helyesen hogyan ismerje meg, arra né- ve előzőleg ezt írja: „Mindenkiben, aki az értelem síkjára lép, s azon meg akar maradni, meg kell lennie az igazság ke- reséséhez és elfogadásához feltétlenül szükséges alázatnak, mely az értelmi meggyőzés előtt meghajtja az érzelme- k lázongásától talán még szenvedő lelket, elfogadhatja vele az igazságot, és ez az igazság az indulatot, érzelmet háttérbe szorítva, építi emberebbé az embert...”

Tóth István, a Szent László gimnázium nyolcadikos tanulója a verselés ábécéjéből ad rövid ízelítőt, megállapít- va, hogy amilyen unalmas olvasmány- nak tűnik a „föltés tudománya” azok számára, akiket a költészet hidegen hagy, éppen olyan nagy segítség azok- nak, „akiket a muza a homlokukon eső- kolt”.

A szépirodalom rovatában Nagy Aranka, a Szilágyi Erzsébet leánygim- názium érettségi előtt álló tanulója, li- raian eszteli az iskolától való közeli búcsú előérzetének „lassan érlelődő” csöndes szomorúságát. Ugyancsak Nagy Aranka ugyanebben a rovatban a ta- vaezhoz énekel himnuszt, az ifjuság csodálatát ígérő tavaszvárásával, míg La- banecz István, Szent László gimnáziumi nyolcadikos tanuló az „unalmas órát” énekl meg.

A „Technika világa” című rovatban ifj. Borra István, a gépipari középisko- la harmadéves diákja az antennaszter- készítés és a földelés módjait ismerteti szemléltető rajz kíséretében. A „Termé- szetbúvár” rovatban Tóth Béla a látha- tatlan írás vegyi úton történő látható- vátételének titkaiba avatja be az olva- sót. A „Tudás” rovatában Gáty Sándor, nyolcadikos diák az ifjuságnak a fontos kérdés iránt megnyilvánuló kö- zönyéről panaszkodik. A „Foto” rovat- ban Székely József (Szent László gimn. VIII. b.) az éjszakai fényképezés tech- nikáját ismerteti. A „Napos oldal”-on humoros helyzetjelentést kapunk a „la- tin-frontról”, a mai hadijelentések is- mert stílusában.

A komoly színházi kritika írója azt kívánja — teljes joggal — színészeink- től, hogy a diákelőadásokon éppen olyan művészi teljesítményt nyújtsanak, mint a rendez, esti előadásokon.

A váradi diákköret hírei, bélyeg- és rajzgyűjtemény s szerkesztői üzenetek kísérik ki még a Váradi Diák legújabb számát.

(M. F. V.)

A SZOVIETOROSZ-LENGYEL VISZÁLY LÉNYEGE

Létezzék-e egyáltalában Lengyelország és Európa, ez a kérdés, írja egy neves angol publicista — Kiket tekint Moszkva „szovjetellenes elemeknek“

Frederik Voigt, a „Nineteenth Century and After“ című tekintélyes angol folyóirat főszerkesztője, aki az utóbbi időben sok feltűnést keltett cikkeivel lapja februári számában a lengyel viszállyal foglalkozik.

A január 11-iki szovjetorosz nyilatkozat — írja Voigt — a második világháború eddig legnagyobb politikai változásáról rántotta le a leplet. A Szovjetunió és Lengyelország viszállyal valóban nem a Curson-vonal s nem is Lengyelország jövődéli nagysága, vagy néprajzi összetétele körül forog. Nem az a kérdés, hogy Lengyelország keleti határa nyugatabbra tolódjék-e, avagy hogy Lengyelország elveszítse-e keleti területeit és Németország kárára kapjon kárpótlást, hanem inkább ez: egyáltalában létezzék-e Lengyelország, ezen túlmenően pedig az a kérdés: létezzék-e Európa? Ebben áll a probléma. A lengyel lét veszélyeztetése Európa veszélyeztetése. A nyugatlengyel területek a jövőben szovjet vazallus-államot alkotnának a szovjetunió keleti határa mentén, míg Lengyelország keleti felét Szovjetországnak közvetlenül bekebelezné. A szovjetorosz nyilatkozat célja nem a lengyel-szovjetorosz viszály elsimítása, hanem ellenkezőleg, annak súlyosbítása. Amikor ugyanis ez a nyilatkozat a lengyel kormányról mint emigránsokról beszél, akkor a Szovjet elaltatásokat a lengyeleket érti, akik a bolsevista forradalom idején a szovjeturalom elől elmenekültek és a bolsevista rendszer ellen kívülről összekövésüket szövik. Az „emigránsok“ fogalmának alkalmazása következtében az egész nyilatkozat polemikusan jelleget kapott.

Feltehetően további során Voigt elmagyarázza, mi minden játszódtott le annak idején Keletlengyelországban a szovjeturalom alatt. Rögtön a szóbanforgó területek megszállása után megkezdődtek a száműzések és hónapokon át folytatódtek. Ugyanez történt a balti államokban. Az összes „szovjetellenes elemeket“, vagyis mindazokat, akiket a Szovjet ebbe a gyűjtőfogalomba sorol, letartóztatták és elhurcolták. Ezek között voltak városi hatóságok tagjai, a rendőrség, az ügyvédek, parlamenti tagok, a hazafias egyesületek és társaságok tagjai, mindazok, akik valamilyen kapcsolatot tartottak fenn a külvilággal, mint idegen cégek képviselői, idegen követségek, konzulátusok, vagy kereskedelmi kamarák alkalmazottai, olyan személyek, akik külfölddel leveleztek, a Vörös Kereszt volt tagjai, volt tisztviselők, a nemesség tagjai, papok, kereskedők, nagybirtokosok és nagyiparosok, valamint szálloda- és vendéglő tulajdonosok.

Voigt ezután hangsúlyozza, hogy birtokában van a kovói belügyi szovjet népbiztos 1940 november 28-ról kelt 0054. sz. rendeletének egy példányát, amely az ugynevezett szovjetellenes elemeket 40 csoportba foglalja össze számos alcsoporttal. E rendelet 10. csoportja például szovjetellenes elemeknek minősítette mindazokat a személyeket, akik „személyi kapcsolatokat tartottak fenn a külfölddel, idegen követségekkel, vagy konzulátusokkal, illetőleg velük leveleztek, továbbá az eszperantóval beszélő személyeket és a bélyeggyűjtőket.“ Az a körülmény, hogy még

a bélyeggyűjtőket is a szovjetellenes elemek közé sorolják, nevetséges jelleget ad az egész dolognak. — folytatja Voigt, hogy a továbbiakban megállapítsa, miszerint a keletlengyelországi a száműzések korántsem korlátozódtak a lengyelországi, hanem fehéroroszokat és ukránokat is felölelték. Elhurcolták csaknem az összes ukrán politikai vezetéseket, különösen az UNDO (ukrán nemzeti párt) vezetőit s emellett sok ukrán gazdálkodót és földmivest is. Egy egész könyvet meglehetne tölteni e száműzésekről szóló adatokkal, am-

Tiszta gyapjúszövet most nehezen kapható.
Ezért tisztítsa ki, vagy festesse át régi ruháit
VÉGH cégnél
Szt. László-tér 2.
Bémer tér 2.
Liliom u'ca 13.

Ez még nem a megtorlás, hanem annak csak előjátéka

— írja Göbbels dr a Das Reichban

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti: Göbbels dr birodalmi miniszter a Das Reich című hetilapban megjelent legújabb cikkében megvonja a légiháború mérlegét. Nyíltan kijelenti, hogy az ellenség részéről a német honi lakosság ellen indított légi terror gonosz dolog. Londonban és Washingtonban valóban azt hiszik, hogy repülőgéptermelecsünket annyira szétverték, hogy alig képes már említésreméltó gépet előállítani. — Ugyanez a véleményük páncélos-, löveg- és lösztermelecsünkről is. Itt van az ellenség sarkalatos tévedése! Légiterrorjával nemcsak hogy nem sújtotta hadigazdálkodásunkat gyökerében, hanem azt sem tudta megakadályozni, hogy fegyverkezésünk évi programját teljesen megvalósítsuk, sőt részben túl is lépjük a tervezett termelést. A jövőben ez még sokkal inkább így lesz. Az angol népnek rö-

lyek a jelenkor egyik legborzalmasabb tragédiáját szemléltetik.

Ezután — írja a tekintélyes angol politikai folyóirat főszerkesztője — a Szovjet megrendezte ugynevezett népszavazásait. Az ugynevezett választási bizottság nagyrészt olyan személyekből állott, akik vadidegenek voltak az illető országban. A választást az NKVD (Národnij Kamesszárját Vnutrennich Djel — belügyi népbiztoság) számos titkos rendőrségi tagjának Moszkvából való megérkezése után a szovjetorosz katonai polgári közigazgatása szervezte meg.

A jelölteket korántsem a választók állították, hanem a szovjethatóságok, amelyek rendszeresen a választók előtt ismeretlen személyeket kerestek ki. Sokan közülük, ha nem a legtöbben, a szovjetunióból kiküldött szovjetkommiszárok voltak. Az egyik választókerületben éppenséggel Molotovot és Vorosilov tábornagyot jelölték, egyes vidéki kerületekben pedig a jelöltek irni, olvasni sem tudó emberek voltak. A választásokat minden gátlás nélkül folytatták le s még szovjetkatonák is nagy számban vettek részt azokon.

videsen tisztába kell jönnie azzal, hogy kezdünk erőlyesen visszavágni. Az angolok és amerikaiak veszteségei százalékos arányban rendszerint 3—4-szeresét, sőt néha 10-szeresét teszik a mi veszteségeinknek. Mít szólnak azonban az angolok ahhoz, hogy ez még egyáltalában nem a tulajdonképpeni megtorlás, hanem annak csak előjátéka. Ha a légiháború kétoldalúvá válik, ami belátható időn belül bekövetkezik, egészen megváltozik a helyzet. Nem vitatható, hogy Németország az elmúlt hónapokban felküzdötte magát a légiháború terén. Még sokszor megszólalnak a szírnak Németország városai fölött és felszáll a vörös kakas a háztetőkre, de nemcsak német, hanem angol városok is égni fognak akkor. Tudjuk, mi a légiháború, szívesen megkíméltük volna a világot attól, azonban Churchill és társai másként akarták.

világába helyezi Németország ellené-geinek minden számítását, hogy összeomlik a német belső arcvonal.

Göbbels dr. birodalmi miniszter átfogó képet adott a birodalom politikai és katonai helyzetéről: Ez a háború — mondotta a miniszter — a világnézetek harca. Göbbels beszédének középpontjában a légi háború állott. Különösen kiemelte a fokozott német elhárító erőt és a London ellen intézett legutóbbi német támadásokat. Ellenségeink valószínűleg megkísérlik — mondotta Göbbels — földrészünk előzőlését nyugat felől. A háború ezzel megközelítene döntő csúspontját. A német hadvezetésnek sikerült urrá lenni az arcvonal eddigi nehéz helyzetén anélkül, hogy kijátszhatta volna utolsó ütőkártyáit.

Értekezletet tartott a Vitézi Szék

Biharvármegye és Nagyvárad vitézi székkapitánya, mint a „Vitézi Szék“ elnöke 1944. február hó 29-én 17 órakor a vármegyeháza széktermében tartotta meg „Vitézi Szék“i értekezletét.

Az elnöklő vitézi székkapitány a „Vitézi Szék“ tagjainak beszámolt a Biharvármegye és Nagyvárad vitézi székkapitányának 1943 évi működéséről. Tájékoztatta a tagokat a múlt évben történt vitézi segélyezésekről, a Vitézi Székház jelenlegi állásáról, a vitézek jelenlegi létszámáról és a vitézeknek telekkel való ellátottságáról, a telepítések előrehaladásáról és a vitézi élet általános helyzetéről.

A Vitézi Szék tagjai az elnök jelentését egyhangulag tudomásul vették.

Dr vitéz Nadányi János alispán a Zrínyi Csoport megalakítására tett kimerítő javaslatot, melyet az értekezlet köszönettel és egyhangulag elfogadottnak nyilvánított.

A székkapitány zárószavaiban felkérte a Vitézi Szék tagjait, hogy a vitézi eszmények mind egyénileg, mind összességükben mindenkor a legmesszebbmenő támogatói legyenek.

A németek sohasem fognak kapitulálni

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti: A birodalmi munkakamara szerdán egy nagy hadiüzem munkacsarnokában több ezer munkás és munkásnő részvételével ünnepséget tartott. Az ünnepség középpontjában a 134 legjobb teljesítményt felmutatott üzem munkásságának kiüntetése állott. Ezeket az üzemeket háborús mintá-üzemeknek nevezték el. Ley dr birodalmi szervezeti vezető. Funkh dr birodalmi miniszterrel együtt kiosztotta a kiüntetések majd Ley dr emelkedett szólasra:

— A németek sohasem fognak kapitulálni. A mai Németország népe és vezetése bátor, szívós és a eszelekvés elszánt fanatikusa. A britek azt hiszik, hogy Németország még egyszer

legyőzhető lesz csellel és terrorral. A terror azonban csak még erősebb tette Németországot. A német fegyverkezési képesség 1941 óta megsokszorozódott.

Ley dr a továbbiakban rámutatott arra, hogy a Führer kijelentésének megfelelően a háború után a dolgozó német ember minden vágyát és reményét megvalósítják. Munka nélkül soha senki többé nem lesz Németországban. Az új társadalmi rend nem birtoktól, állástól, eredettől, nemességtől, hanem egyedül a teljesítménytől fog függeni. A német fegyverek diadala lesz az előfeltétele minden szociális felépítésnek és tevékenységnek.

Göbbe's dr. az előzőlésről

Berlinből jelentik (MTL) A NII. jelenti: A birodalmi propaganda hivatalok vezetői február 28-án és 29-én összegyűltek a birodalmi fővárosban, munkájuk megbeszélésére. Az ülésen a háború, az állam és a párt vezetői áttekintést adtak a német katonai és poli-

tikai hadvezetése legfontosabb kérdéseiről.

Himler birodalmi belügyminiszter, birodalmi SS-vezető előadása megmutatta a birodalomnak azt a tökéletes belső szilárdságát és biztonságát a háború 5-ik évében, amely a reménytelen vágyalmok

Savanyított konzerváruk legmagasabb árának helyi szabályozása

Nagyvárad thj. város polgármestere 4197-1944. kfg. szám alatt az alábbi határozatot adta ki:

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter ur 703.800-1943. sz. rendeletében foglalt felhatalmazás alapján Nagyvárad város területére 1944. évre az 1943. évi termésközelből feldolgozott savanyított konzerv áruk árát az alábbiakban állapította meg:

Nagybani fogyasztói ár: Savanyított káposzta:

1944. január hó 31-ig 76 fill. kg. 90 fill. kgr. 1944. február hó 1-29-ig 78 fill. kgr. 92 fill. kgr. 1944. március 1. után 80 fill. kgr. 94 fill. kgr.

Káposztával töltött paprika

5 literes üvegben, összesen legalább 4 kgr. anyagtartalommal 6.80 P db. 2 literes üvegben, összesen legalább 1.20 kgr. anyagtartalommal 2.10 P db. 2.70 P db. 1 literes üvegben, összesen legalább 0.80 kgr. anyagtartalommal 1.40 P db. 1.90 P db. Üvegből kimérve 2.10 P db.

Ecetes vajbáb:

Szabadon hordóból kimérve 1.10 P kg. 1.40 P kg. 5 literes üvegben legalább 2.50 kgr. anyagtartalommal 3 P db. 3.90 P db. 2 literes üvegben legalább 1 kgr. anyagtartalommal 1.26 P db. 1.60 P db. 1 literes üvegben, legalább 0.50 kgr. anyagtartalommal 0.68 P db. 0.90 P db. Üvegből kimérve 1.60 P. kg.

Ecetes uborka:

Szabadon hordóból kimérve 1.80 P kg. 2.20 P kg. 6 literes üvegben legalább 3.30 kgr. anyagtartalommal 6.30 P db. 7.80 P db. 2 literes üvegben, legalább 1.30 anyagtartalommal 2.60 P db. 3.20 P db. 1 literes üvegben, legalább 0.75 kgr. anyagtartalommal 1.50 P db. 1.90 P db. Üvegből kimérve 2.40 P db.

Sós vizes uborka:

Szabadon hordóból kimérve 1.54 P kg. 1.90 P kg.

Szózott lók:

(Az első szám: nagybani eladás ár, második a fogyasztói ár.)

Szabadon hordóból kimérve 0.78 P kg. 1 P kg. 5 literes üvegben, legalább 2.50 kgr. anyagtartalommal 2.16 P db. 2.70 P db. 2 literes üvegben, legalább 1 kgr. anyagtartalommal 0.99 P db. 1.20 P db. 1 literes üvegben, legalább 0.50 kgr. anyagtartalommal 0.50 P db. 0.54 P db. Üvegből 1.10 P kg.

Ecetes paprika:

Szabadon, hordóból kimérve 2 P kg. 2.50 P kg. 5 literes üvegben legalább 3 kgr. anyagtartalommal 6.50 P db. 7.90 P db.

Ecetes paprika:

5 literes üvegben, legalább 2.30 kgr. anyagtartalommal 5 P db. 6.10 P db. 2 literes üvegben legalább 1.10 kgr. anyagtartalommal 2.40 P db. 3 P db. 1 literes üvegben legalább 0.55 kgr. anyagtartalommal 1.16 P db. 1.44 P db. Üvegből kimérve 2.70 P db.

Paprika saláta:

5 literes üvegben legalább 2 kgr. anyagtartalommal 4.40 P db. 5.50 P db. 2 literes üvegben legalább 1 kgr. anyagtartalommal 1.50 P db. 2 P db. 1 lte-

res üvegben legalább 0.50 kgr. anyagtartalommal 0.84 P db. 1.19 P db. Üvegből kimérve 1.90 P kg.

Vegyes savanyúság:

5 literes üvegben legalább 3.30 kgr. anyagtartalommal 6.30 P db. 7.80 P db. 2 literes üvegben legalább 1.30 kgr. anyagtartalommal 2.60 P db. 3.20 P db. 1 literes üvegben, legalább 0.75 kgr. anyagtartalommal 1.50 P db. 1.90 P db.

8-10%-ra besűritett paradicsomot tartalmazó lecsó, zsír nélkül:

Szabadon, hordóból kimérve 0.90 P kg. 1.30 P kg. 5 literes üvegben legalább 5 kgr. anyagtartalommal 4.70 P db. 6 P db. 2 literes üvegben, legalább 2 kgr. anyagtartalommal 1.90 P db. 2.50 P db. 1 literes üvegben, legalább 1 kgr. anyagtartalommal 1 P db. 1.30 P db. Üvegből kimérve 1.30 P db.

Tölteni való paprika, paradicsom mártásban:

5 literes üvegben legalább 40 db paprikával 7.20 P db. 9 P db.

Tölteni való paprika:

Szabadon hordóból és üvegből kimérve 2 P kg. 2.50 P kg. (Falytatjuk.)

Megállapították a búzagyöngy legmagasabb árát

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a m. kir. közellátásügyi minisztérium 703.999-1943. sz. rendelete értelmében a búzagyöngy (lehántolt búza) legmagasabb hántolóüzemi eladási ára zsákkal együtt, a hántolóüzem telephelyén házhoz szállítva, egyéb rendeltetési helyre szóló eladásnál pedig vasúti kocsiába vagy uszályha rakva, 100 kgr-ként 75 pengőben van megállapítva.

Ez az ár a forgalmi adóváltást is magában foglalja.

A búza hántolása (tisztítása) során nyert melléktermékek ára és értékesítési feltételei tekintetében a búza- és rozsofélények és malmi melléktermékek legmagasabb árának megállapítása tárgyában megjelent 38.000-1943. K. M. számú rendeletben a

malmi melléktermékekre megállapították érvényesek.

A búzagyöngynél felszámítható nagykereskedői haszon 100 kgr-ként 6 pengőben, a kiskereskedői haszon pedig 100 kgr-ként 11 pengőben van megállapítva.

A búza gyöngy további értékesítési feltételei és fogyasztói tetőár tekintetében a borsó, árpa, köles, hajdina és cirokmag hántolási és őrlési, valamint a bab és lencse őrlési termékei legmagasabb árának megállapítása tárgyában megjelent, 47.300-1943. K. M. számú rendeletben az A/10 jelzésű hántolt árpára megállapították érvényesek.

Nagyvárad, 1944. február 28.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Rendelet az elhullott állatok bőrének beszolgáltatására

A bőryanagygazdálkodás: m. kir. Kormánybiztos ur 143-1944. számú körrendeletét szövege szerint a következőkben közlöm:

1. A bőrszerzési eljárás — körülményessége és hosszadalmas volta miatt — a közellátás igényeit kielégítően már nem tudja kielégíteni. Ezért a 280-1944. M. E. sz. rendelet 1. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

a) A beszerzési eljárás eddigi rendszerét megszüntetem s helyette:

b) az alábbi eljárás (váltóbőrrendszer) alkalmazását rendelem el azzal a megjegyzéssel, hogy az új eljárás bárány-, birka-, juh- és kecskebőrre nem alkalmazható.

2. Jelen rendelkezésem értelmében az a személy, aki saját tulajdonát képező elhullott szarvasmarhának, bivalynak (ideértve ezknél a borjút és a növendékállatot is, lónak (osikónak), öszvérnek, szamárnak, dögeértésnek, valamint a nyúziás kötelezettség alá nem eső sertésnek bőrét, középszűrészt, illetve kijelölt nyersbőrkereskedőnek átadja, annak ellenében az alábbiakban feltüntetett (százalékos) kutes szerinti mennyiségű készbőr igényelheti:

a) 10-13 kg zöldsúlyú nyers marhabőr után 8-10 négyzetláb mintegy bőrbőr 1 kg-ja után pedig 1 négyzetláb bőrbőr, vagy növendék marhabőr, b) 14-25 kg zöldsúlyú nyers mar-

habőr után a nyersbőr súly egyharmadának megfelelő mennyiségű felsőbőrt,

c) 26-35 kg (zöldsúly) nyers marhabőr után a nyersbőr súly egyharmadának megfelelő mennyiségű fénybőrt, vagy húzóbőrt, avagy lábheji felsőbőrt,

d) A 35 kg-on felül; nyers marhabőr után a nyersbőr súly egyharmadának megfelelő mennyiségű talpbőrt, vagy gépszőrbőrt,

e) 15- számár és öszvérbőr után db-ként 8-10 négyzetláb felsőbőrt ha a beszolgáltatót nyersbőr 180 cm-nél hosszabb, míg ha ennél rövidebb, 4-6 négyzetláb felsőbőrt,

f) Sertésbőr után 1 kg nyersbőr súlyra 0.250 kg, illetve 2 négyzetláb felsőbőrt, vagy ugyanilyen mennyiségű talpbőlésbőrt,

3. A beszolgáltatót nyersbőrök után igényelhető készbőrök zár alól feloldására, a nyersbőrök zárolt készletből c. úrlapon bőripari osztályomnál (Budapest, II. Fő-utca 68.) kell kérní. A szükséges úrlapok a kerületi kereskedelmi és iparkamaráknál szerezhetők be.

4. Az anyagigénylési úrlap indoklási részén községi előjárásúval, vagy hatóságai állatorvosnal kell benyújtani azt a körülményt, hogy az igényelt tulajdonában volt állat nem fertőző betegségekben hullaott el, bőrt tehát, készíthető. Helye, hogy az állat a tal vezott sertés nem eszt nyúziás, köle-

zettség alá

5. Minden esetben osatolni kell az anyagigényléshez a nyersbőrkereskedő által kiállított átveteli elismervényt, amelyen a nyersbőrkereskedőnek fel kell tüntetni, hogy elhullott állat, illetve nyúziás kötelezettség alá nem eső sertés bőre került beszolgáltatásra.

6. Az igényelt bőryanag zár alól feloldása után az osztály az anyagigénylő; úrlap igénylő példányát az igénylőnek küldi meg, mégpedig az illetékes községi előjárósor útján, hogy az a kiutalt bőryanagot az igénylő ellátási társlapján ellátásként feljegyezze.

7. Az anyagigénylési úrlap taroló példányát ugyanakkor ahhoz a taroló céghez küldi, amelyknek készletéből a bőryanagot kiutalta, a taroló cég a kiutalt bőryanagot azonnal, de legkésőbb a taroló példány átvetelést, ezamitott 8 napon belül kiszolgáltatni, illetve utánvételt az igénylőnek elküldeni köteles.

Jelen rendelkezés a mai nappal hatályba lép.

Nagyvárad, 1944. február hó 29-en.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Korpát kapnak a gazdakönyvvél ellátott sertéstartó gazdák

Azon sertéstartó gazdák, akik gazdakönyvvél el vannak látva és nem rendelkeznek sertéseik részére szükséges korpamennyiséggel, korpakiutalásban részesülhetnek, — a kiutalt korpamennyiségnek megfelelően pontterhelés illetőleg beszolgáltatási köteleesség emelése mellett. A gazdakönyvvél el nem látott, tehát földnélküli állattartók csak kivételes méltánylást érdemlő esetben részesülhetnek korpajuttatásban. Az utóbbiak részére kiutalható korpamennyiség legfeljebb 20 százalékba lehet a ponttal megterhelhető gazdaigénylők részére kiutalt korpának. Az igénylők a birtokukban levő sertések marhalevelével jelentkezzenek nyilvántartásba vétel végett a Közélemezési Hivatal (Szaniszló-u. 15.) 1. sz. szobájában folyó hó 6-tól folyó hó 9-ig. A később jelentkezők igénylése figyelembe véve nem lesz.

Nagyvárad, 1944. február 29.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Nagyvárad thj. város adóhivatala

Árverési hirdetés

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1944. március 7-én, a másodikat 1944. március 16-án a városi közraktárban (Thaly K. u. 2.) kitűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árvevezők a beszerzők háromnegyedrésze erejéig tesznek vételi ajánlatot.

2. A második árverésen azonban az ingóságok beszerzőkre való tekintet nélkül a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.

3. Az árverés megtartása, vagy megállítására esetén a behajtási illeték 8 százalék.

4. A vételárát azonnal és középszűrés kell fizetni.

Nagyvárad, 1944. február 28.

SZABÓ ATTILA végrehajtó.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
3 óra 12.40 P.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kiszámlázott nem adnak vissza.

Papszentelés Nagyváradon. Március 4-én, szombaton reggel fél 8 órakor dr. Scheffler János eszatómári püspök és nagyvárad apostoli kormányzó, a váradi püspöki palota kápolnájában Ágoston Gyula nagyvárad, Ferencsik Lőrinc nagyvárad, Kondás László eszatómári, Naszodi Ferenc szatómári, Papp Ferenc szatómári, Szólios Bálint szatómári és Vaes Dező nagyvárad egyházmegyei alezserpapakat szenteltek.

BÉRMÁLÁS A NAGYVÁRADI EGYHÁZMEGYÉBEN. Nagyvárad, márc. 1. A Magyar Kurir jelenti: Scheffler János eszatómári püspök, mint a nagyvárad egyházmegye apostoli kormányzója, a bérmálást ez évben az orosházi, körösladányi, bárániai és tanádi esperesi kerületek plébániáira tűzte ki. A bérmálás szentségét az első három kerületben Fiedler István felszentelt püspök, a tanádi esperesi kerületben pedig maga a főpásztor végezte május 30. és június 23-án között.

Megjelent a polgármester felhívása a ruhátlanok érdekében. Már megemlékeztünk lapunkban arról a nagyjelentőségű gyűjtésről, amelyet dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester indítanak a ruhátlanok felsegélyezésére. Használt ruhát, fehérneműt és cipőt gyűjtenek március 15-23-ig a társadalmi egyesület vezetési, a részletes felhívást holnap közöljük, de már most is felhívjuk olvasóink figyelmét a tesztvért adakozás nagyfontosságára.

Pályázat körjegyzői állásra. A Budapesti Közlöny március 1-iki 49. száma pályázatot hirdet az érszöllősi körjegyzői állásra (Szilágy vármegye, tanádi járás).

FELHÍVÁS. A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok felkéri textilkereskedő tagjait, hogy március hó 2-án, csütörtökön d. u. 5 órakor a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatalában tartandó szakosztályi ülésen feltétlenül megjelenjen az érkezőknek. A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok titkári hivatala.

Új adóhivatali számvevő Zilahon. Baksa Kálmán adóhivatali alezámvevő, zilahai lakost Zilah megyei városhoz adóhivatali számvevővé nevezte ki a belügyminiszter.

DR. INCZE GÁBOR ELŐADÁSA A RÉTI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYÉBEN. A réti református egyházrész (Árpád vezér-ut 6. sz.) vallásos és közműveltség előadásainak sorozatában március 4-én, szombaton este 6 órakor dr. Incze Gábor lelkész „Utazás a szép Magyarországon” c. tart. vetített képes előadást. Előadás előtt Kurucz József vallásoktató lelkész bibliát magyarul. Közreműködik a missziói énekkar két szóltár élénklésével Kovács Győző tanár vezénylete mellett.

Szent László nyomda rt.
Szilágyi Dezső-u. 5.
Mindenféle nyomtatványokat tisztelesen készit.

Engesztelő kilenced a Szent Vince intézetben. Március 4-én 6 órakor engesztelő és békéért könyörgő szentkilenced kezdődik, amelyet Horváth Sándor lazarista atya tart.

ÜNNEPÉLYES KERESZTELŐ A HORTHY ISTVÁN TELEPEN. Ünnepeles keresztelés színhelye lesz vasárnap délután 3 órakor a Horthy István telep napközi otthona. A réti református Nőszövetség elvállalta Ács József vasuti munkás 7-ik gyermekének keresztelését. Az újszülöttet keresztelés alá a nőszövetség nevében Steiner Miklósné, a nőszövetség szociális bizottságának elnöknője tartja. A keresztelésen a vasutas MANSZ is képviselti magát.

Allami ünneppé nyilvánították Bulgária felszabadulásának évfordulóját. Szófiából jelenti: (MTI) Március 3-án, Bulgária felszabadulásának évfordulóját, minisztertanácsi határozattal, állami ünneppé nyilvánították.

KISEGÍTŐ VÉGREHAJTÓKAT ALKALMAZ A VÁROSI ADÓHIVATAL. A városi adóhivatal az 1944. év első negyedében mutatkozó adóhátralékok behajtására, illetve a zálogolási cselekmények elvégzésére ideiglenes minőségben kiegészítő végrehajtókat alkalmazna. Kizárólag férfi munkások jelentkezhetnek a városi adóhivatal főnökénél, ahol részletes felvilágosítást nyernek.

Elveszett a brit Warwick romboló. Stockholmból jelenti: (MTI) A brit tengernagyi hivatal jelenti, hogy az 1200 tonnás Warwick romboló elveszett — A Warwickot 1918-ban bocsátották vízre és aknarakók szolgálatban használták. Személyzete 134 fő volt.

MEGNYILT A KÖZIGAZGATÁSI TANEOLYAM. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A belügyminisztérium dísztermében Kállay Miklós elnök képviselőletében vitéz Keresztes-Fischer Ferenc nyitotta meg ma délelőtt a 11. közigazgatási tanfolyamot. A belügyminiszter megnyitó beszéde után Bornemisza Géza iparügyi miniszter a „Magyar ipar jövő fejlődésének iránya”, Zsindely Ferenc kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter pedig „Közlekedésünk feladatai” címmel tartott előadást.

Egy liter a márciusi petroleum fejadag. Értesítem a város közönségét, hogy 1944 március hónap járó világitási petroleum fejadagját 1 literben állapítom meg. Dr. Soós István s. k. polgármester.

Alagutat építenek a Szent Péter templom alá. Romából jelenti: (MTI) A Német TF jelenti: A vatikáni hatóságok, mint a római rádió jelenti, a Szent Péter templom alá alagutat építenek, hogy járművek számára is alkalmas és könnyen járható utat jelentenek a kriptákhoz. Mint ismeretes, a Székessyház alsó templomában van Szent Péternek és az első papáknak a sírja. Ezeket a sírokat akariák hozzáférhetővé tenni.

ELLOPTA A KATONÁK CSOMAGJÁT — STATÁRIÁLIS BÍRÓSÁG ELÉ KERÜL. Sopronból jelenti (MTI). Kovács Ernő honvéd januárban szabadságra igyekezett a falujába, Rábakezelbe. A vonaton megismerkedett Neuwith László soproni közműveseggyel, akinek elmondta, hogy két falujabeli bajtárs megbízásából a családnak csomagokat visz. A következő állomáson, Lövön bementek a vasuti vendéglőbe. Közben a vonat elindult. Neuwith még felkapaszkodott a mozgó szerelvényre, de Kovács lemaradt. Neuwith a csomaggal Budapestre utazott, ahol a csomagban talált 1500 pengő értékű ruhamezőt eladta. Neuwithot most elfogták és mivel büncselekménye elsőtétítés alatt történt, rögtönítélőbíró elé állítják.

A német hadifoglyok tudományos továbbképzése. Németország hadifoglyainak tudományos továbbképzéséről is gondoskodik. A német kultuszminiszter nemrégiben rendeletet bocsátott ki, melyben megengedi, hogy az ellenséges országokban élő német hadifoglyok táboraikban az érettség minden vizsgát érvényesen letelhetnek. A tanárok szintén a foglyok közül kerülnek ki, a tankönyveket a Vörös Kereszt közvetíti, a vizsgákat pedig egy erre a célra ki-nevezett bizottság tartja meg.

MÁRCIUS 15-IG ÉRVÉNYESEK A FEHÉRSZÍNŰ LÁBBELIUTALVÁNYOK. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A bőrányaggazdálkodás kormánybiztosa közli, hogy a fehérszínű lábbeliutalványok beváltási határidejét március 15-ig meghosszabbította.

Követházakban és vendéglőkben kérje **MAGYAR LAPOK**-at.

után ismét előkerültek a labda és labdavezetés, adogatás kapu előlétele volt a főgyakorlat.

Ónódy és Mészáros, külön szóra-kozlatták egymást hosszú bekk-ugrásokkal. „Barna Bombázó” fel-pályás felszabadító rugásokat küldött hátvéd társa felé. Rónay edző mosolyogva meg is jegyezte: — Így néz ki Mészáros, mikor fáradt...

Csapóval hosszú ideig külön is foglalkozott az edző. Toppoltatta, szélen futtatta, beadatta, fejtette. A csatár csinált is mindent szorgalmasan, nagy odaadással. A szurkolók pedig műs-rálgatták, bírálgatták az új fiút.

Az egyik így vélekedett: — Még nem sok látszik ebből a futból, csak néha-néha csillan meg, hogy tud is valamit, azonban, ha mindig ilyen nagy akarással fogja végezni a feladatokat, rövidesen belefog jönni.

Elővételben kaphatók a NAC - SalBTC mérkőzés jegyei

(Nagyvárad.) A NAC — SalBTC mérkőzés rendezőseje mindent elkövet, hogy a vasárnapi vidéki rangadó iránt megnyilvánult óriási érdeklődésnek megfelelően, kényelmesen is helyezze el a nézőközönséget. A jegyek iránti érdeklődésből következtetve, telt házra lehet számítani, éppen ezért úgy intézkedett a NAC vezetősége, hogy csütörtökön délelőtt már az elővételi helyeken is az érdeklődők rendelkezésére álljanak a jegyek.

Ipartestületi hírek

Az ipartestület faipari szakosztálya felhívja tagjai figyelmét, hogy anyagigényléseiket március hó 1-től március hó 6-ig jelentsék be a szakosztálynál a hivatalos órák alatt (delelőtt 9-től 1-ig). Az igényléseket csak az illetmény-jegyek bemutatására és az Ipartestületnél bejelentett munkakönyvekre tesszük fel.

FELHÍVÁS AZ IPAROSOKHOZ. Március hó 3-án d. u. 5 órai kezdettel a Bolgár-Magyar Társaság emlékünnepélyt rendez a városi háza közgyűlési termében. Felkérjük iparosainkat, hogy megjelenésükkel adjanak kifejezést a velünk szövetséges bolgár nemzettel való együttérzésünknek. Ipartestület Elnöksége.

Felhívjuk a szobafestő és mázólo szakosztály tagjait és mindazokat, akik 1943 május hóban szakosztályunknál Hatvani-cégnél fát jegyeztek, hogy falapjukat 1944 március hó 6-ig bezárólag szakosztályunk iradójába haladéktalanul hozzák be. Ha falapjukat a fenti időig nem hozzák be, úgy igényjogosultságukat elvesztik.

Felhívás a háziiparosokhoz! Felhívjuk házi iparosainkat, hogy csütörtökön, március hó 2-án, delelőtt 9 órakor a bronzvas-jegyek átvétele végett jelentkezzenek az ipartestület hivatalában. Ez alkalommal kérjük, hozzák magukkal az OTI bejelentő lapokat, a segédek munkakönyveit és a tagsági könyvecské-jüket.

SPORT

Erőnléti edzéssel készül a NAC a SalBTC ellen

(Nagyvárad.) Tegnap délután fél három órai kezdettel edzést tartott a NAC csapata az Erzsébet-ligeti pályán Minden játékos megjelent, még Szegedi is kint volt. Ő azonban felöltözve, szomorú szívvél nézte végig a többiek víz futkározását. Tóth Matyi valamivel később érkezett. Békésabán volt és késett a vonat, de a végén pótolta a mulasztottakat.

Rónay Ferenc edző vezette le a gyakorlatokat. A játékosok igen jókedvvel mozogtak s míg a hivatalos munka megkezdődött, addig is előkerültek a labdák és hangulatos cécázásba kezdtek a fiúk. Juhász volt a fő mókamester s különösen az újope Csapót uszították meg, ha bekerült a közép.

Hadd mozogjon a fiatal egy ke-csüt és szokott nyugalmával tovább-

totta el orra előtt a labdát. Csapó nem is kímélte magát, mert jól tudja ő is, hogy néhány kilót még mindig le kell adnia.

A gyülekezéskor Mészáros jelentkezett Rónay edzőnél és felmentést kért az edzés alól.

— Mi a bajod, Mész? — kérdezte az edző.

— Nagyon fáradt vagyok. Roncsa baci.

— Akkor éppen jól fog tenni egy kis mozgás — vigasztalta meg a hátvédet Rónay mester — és nem volt tovább semmi vita.

Közönséggel kezdődött a hivatalos edzés, majd rajtölések, fordulatok és különböző izomgyakorlatok következtek. Nagy odaadással hajtották végre minden vezényszót a fiúk. Ez-

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleménye:

„Zenebohócok” minden este

FIGYELEM! Március 3-tól az esti előadások pontosan fél 7 órakor kezdődnek!

Zilagy Lajos: *Zenebohócok* című nagyszerű színműve csütörtökön, pénteken és szombaton este van a színház műsorán, a bemutató előadás pompás szereposztásában.

Latyi-Matyi, mint Robinson, vidám gyermek-operett szombaton délután egyegyed 4 órai kezdettel, *filléres helyárrakkal* kerül színre, hogy minden jó gyermek megnézhesse ezt a pompás, vidám meseoperettet. Jegyek már válthatók.

Vasárnap délután 3 órakor az idény legnagyobb operett-újítása, az *Egy boldog pesti nyár* rendes helyárrakkal, vasárnap este fél 7 órakor pedig *Érik a buzakalász* c. kacagató operett van műsoron.

A kolozsvári Nemzeti Színház Operai Tagozata hétfőn és szerdán este fél 6 órakor a *Bolygó hollandi*, kedden délután fél 3 órakor és este 6 órakor a *Parasztbecsület* és a *Seherzade* c. operákkal vendégszerepel a színházban.

MŰSOR:

Csütörtök este háromnegyed 7 órakor: *Zenebohócok*.

Pénteken este fél 7 órakor: *Zenebohócok*.

Szombat délután egyegyed 4 órakor: *Latyi-Matyi, mint Robinson*.

Szombat este 6 órakor: *Egy boldog pesti nyár*.

Vasárnap délután 3 órakor: *Egy boldog pesti nyár*.

Vasárnap este fél 7 órakor: *Érik a buzakalász*.

Hétfőn este fél 6 órakor: *A bolygó hollandi*.

Megállapították a tipuscipők legmagasabb árát

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a m. kir. Közelítésiügyi Miniszter 16.100-1944-X-3. sz. rendeletével a László Központ által kiírt, 1943. évi III-a. számú tervezeti alapján mechanikai és kombinált üzemek által gyártott egységes börtalpu tipuscipők és fű bakancsok legmagasabb páronkénti árát a következőkben állapította meg:

(Az első szám termelői gyári eladási ár, a második kereskedői haszon, harmadik fogyasztói ár).

1. Fű munkásbakkancs fekete, zsiros tehénbőr felsőrészrel, croupon talppal, faszeges 35-38-ig 47,90 4,99 52,80
2. Fű munkásbakkancs fekete, zsiros tehénbőr hasrész felsőrészrel, croupon talppal, faszeges 35-38-ig 41,90 4,99 46,89
3. Férfi félcipő fekete v. barna box felsőrészrel, croupon talppal, szeges 53,20 10,— 63,20
4. Férfi félcipő fekete v. barna box felsőrészrel, croupon talppal, gépirámanvarrott (Good-year Welt) 58,90 10,— 67,70
5. Férfi magasszárú fűzöscipő, fekete v. barna box felsőrészrel, croupon talppal, szeges 57,60 10,— 67,60
6. Fű magasszárú fűzöscipő, sertésbőr felsőrészrel, croupon talppal, szeges, 31-34-ig 39,20 7,80 47,—
7. Fű magasszárú fűzöscipő, sertésbőr felsőrészrel, croupon talppal, faszeges 35-38-ig 46,— 9,20 55,20
8. Női fél fűzöscipő, fekete v. barna box felsőrészrel, crou-

pon talppal, faszeges	44,10	8,80	52,90
9. Női fél fűzöscipő, fekete v. barna box felsőrészrel, croupon talppal, gépirámanvarr. (Good-year Welt)	48,90	9,80	58,70
10. Női magasszárú fűzöscipő, fekete v. barna box felsőrészrel, croupon talppal, faszeges 51-—	10,—	10,—	61,—
11. Női magasszárú fűzöscipő, fekete v. barna box felsőrészrel, croupon talppal, gépirámanvarrott (Good-year Welt)	55,70	10,—	65,70
12. Női félcipő, fekete, v. barna lösevrő felsőrészrel, croupon talppal, ágú, ragasztott kiv. 40,80	8,20	49,—	
13. Leány magasszárú fűzöscipő, fekete v. barna lösevrő felsőrészrel, croupon talppal, szeges 31-34-ig	39,20	7,80	47,—
14. Leány magasszárú fűzöscipő, fekete v. barna lösevrő felsőrészrel, croupon talppal, szeges 35-38-ig	46,10	9,20	55,30
15. Gyermek magasszárú fűzöscipő, fekete v. barna lösevrő felsőrészrel, nyaktalppal, szeges v. flexible kivitelben 23-26-ig	26,50	5,30	31,80
16. Gyermek magasszárú fűzöscipő, fekete v. barna lösevrő felsőrészrel, nyaktalppal, szeges v. flexible kivitelben 27-30-ig	29,80	5,90	35,70
- (Tolytajuk)

RÁDIÓ

PÉNTEK MARCH 3.

Budapest I.

- 8.35 Délelőti muzsika.
10.15 Rendőrzenekar.
11.15 Kamarazene
11.40 Somogyi Béla dr előadása.
12.05 Rádiózenekar.
13.30 Honvédeink üzennek — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Roóz Emil szalonegyüttese.
15.30 Nagy kortársaink.
16.20 J. S. Bach: A-dúr esembalóverseny.

- 17.00 Német hallgatónknak.
17.35 Magyar ének — magyar lélek.
18.05 A büvös vadász. Regényes dalmű.
20.00 Sportközlemények.
21.15 Géczy Barnabás zenekara.
22.40 Szórakoztató muzsika.

Budapest II.

- 19.00 Látogatás a Városi Könyvtárban és muzeumban Pécsen.
19.20 Tossék választani.
20.50 Somlay Artur emlékkönyve.
21.40 Mesterművek — mesterekkel.

Blóz Zoltán ékszerész, órás

Szent János utca 3. szám

beváltja, becsereji **Ekszerét** készíti, javítja

Márkás svájci órák

Órák, virágbrass karkötő izléses előállítása műhelyemben

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Menyasszony és koszorúscsány művirág fejdíszek és kézicsokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azok kivül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-utca 52. (Erzsébeti-gei sportpályánál.)

Hűlőféle

Fertőtlenítést, poloska, moly és mindennemű férgek irtását 38 évj gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Varrógépjavítás egy évi felelősséggel Jakab műszerésznel, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30.

Betársulnak harmincezer pengő 16-kével és személyes közreműködéssel öskeresztény fiatal munkaerő üzletbe, iparvállalatba, stb. **Jelinek** ingatlan-iroda, Teleki-u. 2. — Irodai órák kilenc-kettő között. 667

Varrógép-, kerékpár-, motor-, zippzár-, javítás
JAKAB műszerész, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30.

Aima kórházak, cukrászok részére olcsón beszerzhető. Szacsay-utca 17. pincében. 620

Volt már a „Rekordba”? Saját érdeke, hogy meggyőződjön, hogy a legtöbbet fizet használt dolgokért és a legolcsóbban vásárolhat bármit. Hlatky-u. 14. 663

Allást nyec

3-4 polgárit végzett fű tanulóknak felvétetik a Szent László-nyomdában, Szilágyi Dezső-utca 5. sz. — Ugyanott egy 15-16 éves leány tanulóknak felvétetik.

Négy középiskolát végzett női irodai gyakorlattal felvesz nagyvállalat. Ajánlatokat „Tisztviselő” jellegére a kiadóba kér. 183

Érettségizett keresztény tisztviselő, vagy tisztviselőt keres nagyvállalat. Ajánlatokat „Tisztviselő” jellegére a kiadóba kér.

Stabil gőzkazán fűtésére fűtőket keresünk. Ajánlatokat „Fűtő” jellegére a kiadóhivatalba kérünk. 668

Kereskedelmi vállalat, perfekt gyors- és gépirónót keres azonnali belépésre. Kapisztrán János-tér 22. 666

Segéd munkásokat és segéd munkásokat 16-tól felfelé felvételre keres Dreher-Haggenmacher Sörgyár. Jelentkezés a váradszőlősi telepen 10-12 óra között. 652

Allást keres

Jó munkás fodorászó nagy gyakorlattal állást keres. Címeket a kiadóba kér. 662

Nevelő Nápolyi 24 éves egyetem hallgató (férfi) keres foglalkozást, nagyvárad vagy környékbeli családnál, mint nevelő, vagy olasz társalga. Ellenszolgáltatásként csak lakást és ellátást kér. Reá vonatkozó felvilágosítás kapható a kórház főorvosánál, ahol több mint két hónapot töltött. Ajánlatok a kiadóba „Emmevi” jellegre. 661

Elveszett

Hétfőn este az Ermihályfalva felől jövő vonatban maradt ridikül, benne Csak Zsuzsanna és Pavlov Ivan névre szóló iratok és pénz. Becsületos megtalálót kérem, adja le Tavasz-u. 5. alá. 665

Elveszett Krammer Ferenc névre szóló cipész szakosztályi könyveske. Megtalálóját kérem, adják le a szakosztályon. 664

Elveszett egy pár fehérbélű barna pórkosztyú, nagyobb fiúé, megtalálót vagy nyomravezetőt jutalmazok. Wessselényi-u. 11. Wéber. 669

Oktatás

Rosszul tanul gyermeke? Okleveles tanárral taníttassa! Cim a kiadóban. 651

Kávéházakban és vendéglőkben keres Magyar Lapok-at.

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

A szerkesztésért felel. felelősséget vállaló: Dr. Paál Árpád
A kiadásért felel. felelősséget vállaló: Dr. Virág Jeromos

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépen, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám